

ՈՐՈՇՈՒՄ

ք.Երևան

16.11.2025թ.

Բողոքարկման հանձնաժողովը հետևյալ կազմով՝

Նախագահությամբ՝

Արսեն Գեղամյանի

Մասնակցությամբ անդամներ՝

Հռիփսիմե Խաչատրյանի

Սուսաննա Գրոգյանի

Բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) քննության առնելով դատավորների թեկնածուների ցուցակի քրեական մասնագիտացման բաժնի համալրման նպատակով անցկացված որակավորման գրավոր քննության արդյունքների դեմ բերված բողոքը

ՊԱՐԶԵՑ

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 1-ին հարցը:

1-ին հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Խնդրի բովանդակությունից չի բխում, որ սպառնալիքներ են հնչեցվել, մինչդեռ ակնհայտ է Ս-ին ծեծելու հանգամանքը, ուստի, բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն և գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 13-րդ հարցը:

13-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ եթե հանցակազմի բաղկացուցիչ մաս է այլ հանցանքի կատարումը, ապա դրա համար անձն առանձին ենթարկվում է քրեական պատասխանատվության միայն այն դեպքում, երբ այդ հանցագործության համար սույն օրենսգրքով հավասար կամ ավելի խիստ պատիժ է նախատեսված, քան այն հանցակազմի համար, որի բաղկացուցիչ մասն է տվյալ հանցանքը:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 452-րդ հոդվածի 3-րդ մասի և 167-րդ հոդվածի 2-րդ մասի սանկցիաները հավասար են, հետևաբար խնդրի մեջ նկարագրված արարքը ենթակա է որակաան հանցակազմերի համակցությամբ, ուստի բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն և գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 5-րդ հարցը:

5-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 244-րդ հոդվածի համաձայն՝ որդեգրման գաղտնիքը որդեգրողի կամքին հակառակ կամ նրա կամքն անտեսելով հրապարակելն այն անձի կողմից, որը որդեգրման փաստը պարտավոր էր պահպանել որպես ծառայողական կամ մասնագիտական գաղտնիք, **կամ այդ գաղտնիքն այլ անձի կողմից շահադիտական կամ այլ ստոր դրդումներով հրապարակելը:**

Խնդրից երևում է, որ Գ-ի մոտ առկա է ստոր դրդում, ինչն էլ պայմանավորել է որդեգրման գաղտնիքի հրապարակումը: Հետևաբար բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն և գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ, 17-րդ հարցերը:

6-րդ, 7-րդ և 17-րդ հարցերի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն, քանի որ խնդիրներում առկա հանցակազմերի դիսպոզիցիաներում հստակ նկարագրված են ճիշտ պատասխանները, իսկ 8-րդ հարցի պատասխանը գտնվում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 424-րդ հոդվածի 2-րդ մասում, ուստի գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 20-րդ հարցը:

20-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ կատարող է համարվում այն անձը, որն անմիջականորեն կատարել է հանցանքը կամ դրա կատարմանը մասնակցել է այլ անձի (համակատարողի) հետ համատեղ, ինչպես նաև հանցանքը կատարել է այնպիսի անձի օգտագործելու միջոցով, որն օրենքի ուժով ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության կամ ենթակա չէ քրեական պատասխանատվության տվյալ հանցագործության համար որպես կատարող կամ հանցանքը կատարել է անզգուշությամբ:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և այն, որ Տ-ն հատուկ սուբյեկտ է և հանցանքը կատարել է միջնորդավորված ձևով, հետևաբար նրա արարքը պետք է որակվեր ՀՀ քրեական օրենսգրքի 157-րդ հոդվածով: Այսպիսով, բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն և գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 21-րդ հարցը:

21-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 47-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ կատարողի կողմից իրենից անկախ հանգամանքներով հանցագործությունն ավարտին չհասցնելու դեպքում մյուս հանցակիցները պատասխանատվություն են կրում հանցագործության նախապատրաստության կամ հանցափորձի համար:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր չեն և գնահատականը ենթակա չէ փոփոխման:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 24-րդ, 26-րդ, 27-րդ, 29-րդ, 30-րդ հարցերը:

24-րդ, 26-րդ, 27-րդ, 29-րդ, 30-րդ հարցերի վերաբերյալ բողոքաբերը չի ներկայացրել որևէ իրավական փաստարկ, որը կարող էր քննարկման առարկա դարձվել:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 10-րդ հարցը:

10-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են, քանի որ խնդրի մեջ նկարագրված արարքը կատարվել է զորամասում և հրամանատարի-պետի նկատմամբ, ուստի արարքն ուղղված է զինվորական ծառայության կարգի դեմ և ենթակա է որակման ՀՀ քրեական օրենսգրքի 519-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետով, ինչը բխում է Վճռաբեկ դատարանի Տիգրան Բեգլարյանի վերաբերյալ թիվ ԱԴ/0052/01/18 որոշմամբ արտահայտված դիրքորոշումներից:

Հետևաբար ճիշտ պատասխան պետք է դիտարկել «բ» տարբերակը և բողոքաբերին շնորհել մեկ միավոր:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի նյութական իրավունք թեստային առաջադրանքի 28-րդ հարցը:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 180-րդ հոդվածը պատասխանատվություն է նախատեսում մեկ ուրիշին սեռավարակով հանցավոր ինքնավստահությամբ վարակելու համար:

Խնդրի փաստական հանագամքներից երևում է, որ Ռ-ն չի հանդիսացել բժիշկ, չի ունեցել համապատասխան բժշկական գիտելիքներ և մասնագիտական հմտություններ, զբաղվել է ինքնաբուժությամբ, և առանց բավարար հիմնավոր հիմքեր ունենալու կարծել է, որ ապաքինվել է, սեռավարակ չունի, այսինքն դրսևորել է հանցավոր ինքնավստահություն՝ մեկ ուրիշին վարակելով:

Վերոգրյալը բավարար է գնահատելու համար, որ նրա արարքում առկա է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 180-րդ հոդվածով նախատեսված հանցակազմը:

Հաշվի առնելով խնդրի փաստական հագամանքները և վերոհիշյալ նորմի ձևակերպումը հանձնաժողովը գտնում է, որ Ռ-ի արարքը պետք է որակվի ՀՀ քրեական օրենսգրքի 180-րդ հոդվածով, հետևաբար ճիշտ պատասխան պետք է դիտարկել «ա» տարբերակը և բողոքաբերին շնորհել մեկ միավոր:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի դատավարական իրավունք թեստային առաջադրանքի 5-րդ հարցը:

5-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Քրեադատավարական օրենքը սահմանում է, որ քննարկվող միջնորդությունը կամ պետք է մերժվի կամ բավարարվի, սակայն դատական պրակտիկայում տարածվել է այն տեսակետը և կիրառվում է այն մոտեցումը, որ եթե արգելադրման ենթակա գույքի մի մասը հիմնավորվում է, ապա միջնորդությունը բավարարվում է այդ մասով, սակայն չնշելով մասնակիորեն բառը, ուստի բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են և նրան պետք է շնորհել մեկ միավոր:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի դատավարական իրավունք թեստային առաջադրանքի 21-րդ հարցը:

21-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 192-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ եթե անձի նկատմամբ ավելի ծանր հանցանքի (հանցանքների) համար հարուցված հանրային քրեական հետապնդումը դադարեցվում է, կամ նրան վերագրվող արարքի իրավական գնահատականը փոխվում է, ապա կիրառվում է այն հանցանքի (հանցանքների) համար՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետը, որով (որոնցով) հանրային քրեական հետապնդումը շարունակվում է: Այդ ժամկետը լրացած կամ մեկ ամսից պակաս լինելու դեպքում քրեական հետապնդումը չի կարող տևել ավելի, քան մեկ ամիս:

Միջոցո քրեական հետապնդման ժամկետները կարգավորող նորմերի համեմատական վերլուծությունից բխում է, որ օրենսդիրը վարույթն իրականացնող մարմինն քրեական հետապնդման ժամկետը մեկ ամսով ավելացնելու հնարավորություն է ընձեռնում այն դեպքում, երբ՝ -ավելի ծանր հանցանքի (հանցանքների) համար, -հարուցված հանրային քրեական հետապնդումը դադարեցվում է, -արարքի իրավական գնահատականը փոխվում է:

Առաջին դեպքի համար օրինակ է, երբ անձին վերագրվում է մեկից ավելի հանցանքների կատարում, որոնցից մեկը մյուսից, ըստ ծանրության աստիճանի, ավելի ծանր է: Օրինակ, անձին վերագրվում է ծանր և առանձնապես ծանր հանցանքների կատարում, դրանցից առանձնապես ծանրի քրեական հետապնդումը դադարեցվում է, իսկ ծանրի ժամկետը լրացել է կամ մեկ ամսից պակաս է մնացել: Երկրորդ դեպքի համար օրինակ է այն, երբ անձին վերագրվում է, օրինակ, առանձնապես ծանր հանցանքի կատարում, այն վերաորակվում է ծանր հանցանքի, իսկ դրա ժամկետը լրացել է կամ մեկ ամսից պակաս է մնացել: Այսինքն, երկու դեպքում էլ խոսքը գնում է տարբեր ծանրության հանցանքների մասին, ընդ որում՝ այն պարագայում, երբ առավել ծանր հանցանքի համար օրենսգրքով սահմանված առավելագույն ժամկետը լրացած չէ: Նման պայմաններում՝ ծանր հանցանքի վերաբերյալ մեղադրանքը մեկ այլ ծանր հանցանքի մեղադրանքով փոխելու դեպքում դատավարական օրենքի 192-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված «մեկամսյա ժամկետի» «լրացման» հնարավորություն սահմանված չէ:

Հետևաբար, վերը նշված նորմի հիշյալ մեկնաբանումը ևս անառարկելիորեն վկայում է այն մասին, որ արարքի իրավական գնահատականը փոխելիս՝ խոսքը կարող է գնալ բացառապես տարբեր ծանրության հանցանքների մասին, հակառակ մեկնաբանման պարագայում, անձը կարող է տևական ժամանակ գտնվել քրեական հետապնդման ներքո և վարույթն իրականացնող մարմինը արարքի իրավական գնահատականը նույն ծանրության հանցանքի փոխելով հնարավորություն կունենա լրացուցիչ ժամանակ ստանալ քրեական վարույթը դատարան հանձնելու համար:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են և պետք է շնորհել մեկ միավոր:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի դատավարական իրավունք թեստային առաջադրանքի 23-րդ հարցը:

23-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 239-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Բանկային կամ հարակից գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերը կամ առարկաները կարող են առգրավվել միայն այն դեպքում, երբ դրանք վերաբերում են՝

1) այն ֆիզիկական անձին, որի վերաբերյալ առկա են ենթադրյալ հանցանք կատարելու մասին վկայող փաստեր.

2) մեղադրյալին.

3) այն ֆիզիկական անձին, որի վերաբերյալ առկա է հիմնավոր ենթադրություն այն մասին, որ նրա և սույն մասի 1-ին կամ 2-րդ կետով նշված անձի միջև առկա է անմիջական կապ, և բանկային կամ հարակից գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերը կամ առարկաներն ուղղակիորեն առնչվում են վերջինիս վերագրվող փաստերին.

4) այն իրավաբանական անձին, որի կապակցությամբ առկա է հիմնավոր ենթադրություն այն մասին, որ դրա գործունեությունն ամբողջությամբ կամ վերաբերելի մասով կառավարվում, վերահսկվում կամ որևէ կերպ փաստացի ուղղորդվում է սույն մասի 1-ին կամ 2-րդ կետով նշված անձի կողմից, և բանկային կամ հարակից գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերը կամ առարկաներն ուղղակիորեն առնչվում են վերջինիս վերագրվող փաստերին:

Խնդրում նշված պատասխաններն անորոշ են, պայմանները լիարժեք նշված չեն, ուստի բողոքաբերի պատասխանը պետք է համարել ճիշտ և նրան շնորհել մեկ միավոր:

Բողոքարկվել է տարբերակ 3-ի դատավարական իրավունք թեստային առաջադրանքի 26-րդ հարցը:

26-րդ հարցի վերաբերյալ բողոքաբերի փաստարկները հիմնավոր են հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 330-րդ հոդվածի համաձայն՝ 1. Կողմի միջնորդությամբ և դատարանի որոշմամբ մինչդատական վարույթում կամ դատարանում սույն օրենսգրքով սահմանված պահանջների պահպանմամբ տրված ցուցմունքի, ինչպես նաև դրան կցված հավելվածների (նկարների, զճագրերի, սխեմաների, լուսանկարների, ձայնագրությունների, տեսագրությունների, տեսաձայնագրությունների, նկարահանումների, տեսաֆիլմերի) հրապարակումը թույլատրվում է, եթե՝

1) մինչդատական վարույթում անձի ցուցմունքը, սույն օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան, դեպոնացվել է.

2) առկա է էական հակասություն անձի՝ դատարանում և նախկինում տված ցուցմունքների միջև.

3) օգտվելով իր սահմանադրական իրավունքից՝ մեղադրյալը դատարանում ցուցմունք տալու ցանկություն չի հայտնել.

4) վկան կամ տուժողը դատարանի առջև ոչ իրավաչափորեն հրաժարվել է ցուցմունք տալուց.

5) անձը մահացել է կամ կորցրել է հաղորդակցվելու ունակությունը, և մինչդատական վարույթում ծանր հիվանդության հիմքով տվյալ անձի ցուցմունքի դեպոնացման անհրաժեշտությունը ողջամտորեն բացակայել է.

6) սույն օրենսգրքի 329-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 329-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անչափահաս տուժողը կամ վկան հոգեբանի առաջարկությամբ չի հարցաքննվում, եթե դա անհրաժեշտ է նրա իրավաչափ շահերի պաշտպանության համար, և **պաշտպանության կողմը մինչդատական վարույթում հնարավորություն է ունեցել հարցեր տալու անչափահասին:**

Թեստի բ, գ և դ տարբերակներում կա անորոշություն, քանի որ լիարժեք չի ներկայացվել դատավարական օրենքով նախատեսված պայմանները, հետևաբար այդ անորոշությունը պետք է մեկնաբանել ի օգուտ բողոքաբերի, և նրա պատասխանը համարել ճիշտ և շնորհել մեկ միավոր:

1-ին իրավական խնդիր, 1-ին հարց

Բողոքաբերի փաստարկներն անհիմն են, քանի որ որակումների մեջ առկա են թերությունները, արարքներին տրվել է սխալ քրեաիրավական գնահատական, ինչը հիմնված է եղել թերի վերլուծություններից:

Հետևաբար գնահատականը փոփոխման ենթակա չէ:

1-ին իրավական խնդիր, 2-րդ հարց

Բողոքաբերը չի արդարադարձել տուժողի մասով բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկատվություն ստանալու մասին քննիչի միջնորդության և այն բավարարելու մասով դատարանի որոշման իրավաչափությանը: Հետևաբար գնահատակը ենթակա չէ փոփոխման:

2-րդ իրավական խնդիր, 1-ին հարց

Բողոքաբերի կողմից երեք անձանց արարքների վերաբերյալ տրված որակումները և դրանց հիմնավորումները սխալ են, հետևաբար գնահատականը փոփոխման ենթակա չէ:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով Բարձրագույն դատական խորհրդի 30.06.2025 թվականի թիվ ԲԴԽ-46-Ո-91 որոշման 4-րդ հավելվածի 4-րդ բաժնի 9-րդ կետով՝ Հանձնաժողովը

ՈՐՈՇԵՑ

Թիվ 558181 ծածկագրով աշխատանքի քննության արդյունքների դեմ բերված բողոքը բավարարել մասնակիորեն, նյութական իրավունքի՝ 10-րդ, 28-րդ և դատավարական իրավունքի՝ 5-րդ, 21-րդ, 23-րդ, 26-րդ հարցերի համար շնորհել մեկական միավոր, այսինքն՝ 6 միավոր, արդյունքում թեստային առաջադրանքների ընդահուր հանրագումարը կազմում է 39 միավոր:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ՝

